

לשבת קודש פרשת וישב תשע"ה

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

יבמות - ע'

1. לשון ב' - בארוסה שנתעברה, וחשודה מעלמא לרב הולד ממזר, לשמואל שתוקי. באופן שחשודה מהארוס מה דעת רב? רבא: אין הולד ממזר. והראיה ממשנתנו: בת ישראל מפותה לכהן וילדה, אוכלת. ומה כשאסורה לכולם, מיוחד לכהן, כ"ש בארוס שלגביו היא היתר. אביי: הולד ממזר, ומשנתנו כשאיינה חשודה לא מאחרים ולא מהכהן, עד עכשיו שבא עליה.
2. מנין שזרע פסול [ממזר] פוסל ומאכיל?
'זרע אין לה' עיין עליה אפילו אם יש זרע פסול. [ולזרע זרעה לא צריך פסוק כיון שבני בנים הרי הן כבנים].
3. האם ערל, טמא ופצוע דכא, מותרים בתרומה?
 - א. הערל וכל הטמאים - לא יאכלו בתרומה. נשיהן ועבדיהן - יאכלו בתרומה, כיון שבהם אין חיסרון.
 - ב. פצוע דכא וכרות שפכה - הן ועבדיהן יאכלו, שהם כהנים לכל דבר. נשיהן - לא יאכלו, כיון שהיו אסורים להם. אם נישא לה בהיתר ומשנעשה פצוע דכא וכרות שפכה לא בא עליה - הרי אלו יאכלו.
 - ביאור פצוע דכא - שנפצעו הביצים שלו, ואפילו אחת מהן. כרות שפכה - כל שנכרת הגיד, ואם נשתייר מעטרה אפי' כחוט השערה, כשר בקהל.
4. מה המקור שערל אינו אוכל בתרומה?
'ר' אלעזר - גזירה שוה 'תושב ושכיר' מפסח שערל אסור בו, רבי עקיבא - 'איש איש' לרבות הערל.
5. לר"א שדורש ג"ש מפסח, בוודאי 'תושב ושכיר' מופנה, שאל"כ אפשר לפרוך: מה לפסח שכן חייבין עליו משום פיגול ונותר וטמא. מי מהם המופנה?
 - א. תושב ושכיר שנאמר בתרומה נצרך: למעט עבד עברי של כהן שאינו אוכל בתרומה 'תושב' הקנוי לעולם היינו נרצע, 'שכיר' - הקנוי לשש שנים.
 - ב. תושב ושכיר שנאמר בפסח מופנה: כיון שתושב ושכיר ממש, מדוע שיפטר מפסח, הרי אם בתרומה אינו אוכל משמע שאינו קנוי לרבו. ואע"פ שהוא מופנה רק מהצד של פסח ולר' אלעזר: מופנה מצד אחד ניתן לפרוך, כיון שהם שני מילים נחשב מופנה משני צדדין.
6. מדוע עדיף לרבות איסור ערל בתרומה, מפסח, ולהתיר אונן שיאכל בתרומה ['וכל זר' זרות אמרתי לך ולא אנינות]?
 - א. החומרות שיש בערל מרובות יותר כדלהלן:
ערל - א. מחוסר מעשה כדי להכשירו. משא"כ אונן פוקע מאליו. ב. מעשה בגופו ג. ענוש כרת אם לא מל. ד. נצטוו קודם מתן תורה [אברהם] ה. מילת זכריו ועבדיו מעכבתו מלאכול בפסח עד שימולם.
 - אנינות - א. ישנה בכל מת שימות לו, משא"כ ערל בפעם אחת שימול, יגמר. ב. נוהגת אף בנשים. ג. אין בידו לתקן את עצמו.
 - רבא: עדיף ללמוד איסור ערל מפסח שמפורש איסורו שם, משא"כ איסור אונן אינו מפורש בפסח, אלא נלמד בק"ו ממעשר שני.
7. מה הטעם שעדיף לדרוש לאיסור ערל בתרומה ומהדרשה של 'יאכל בו' להתיר שאין מילת זכריו ועבדיו מעכבת בתרומה, כמו בפסח?
 - א. ערלות גופו וחומרותיה מרובים א. היא מעשה בגופו ב. ענוש כרת.
 - משא"כ מילת זכריו ועבדיו יש בהם רק חומרא שישנם בכל שעה.
 - ב. לא מסתבר שערלות גופו לא תעכב בו, וערלות של אחרים תעכב בו.